

Tisková zpráva, Brno, 5. února 2024

Vědci z Masarykovy univerzity zjišťovali ochotu Čechů využívat umělou inteligenci ve vztahu ke svému zdraví

Téměř třetina dospělých Čechů použila v uplynulém roce nějaký systém umělé inteligence (AI). Nejčastěji tento fenomén využívali mladší respondenti, muži a lidé s vysokoškolským či vyšším odborným vzděláním. Nejnovější studie vědců z týmu IRTIS, výzkumného pracoviště Masarykovy univerzity, který se zabývá výzkumem internetu a společnosti, zkoumala ochotu Čechů používat umělou inteligenci k vyhledávání informací o zdraví a důvěru v ně.

Technologické inovace výrazně ovlivňují náš každodenní život a mění způsob, jakým získáváme informace. To platí také o informacích týkajících se zdraví. V tomto kontextu se nově objevují inovativní systémy umělé inteligence (AI), které nabízejí změny ve zdravotní péči, zahrnující diagnostickou podporu, optimalizaci léčby a personalizovanou správu zdraví. Dosavadní studie však naznačují, že ne všichni jedinci jsou ochotni takové zdravotnické služby s umělou inteligencí používat, a proto se vědci z Masarykovy univerzity zabývali ve své nejnovější studii ochotou českých dospělých používat umělou inteligenci k vyhledávání informací týkajících se zdraví a důvěrou v informace o zdraví, které AI poskytne.

Výzkum vznikl v rámci projektu SYRI, tedy Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik. Sběr dat probíhal v říjnu 2023 a celkem se ho zúčastnilo 4 775 respondentů ve věku 18 až 95 let. Výsledky ukázaly, že téměř třetina vzorku českých dospělých (28 %) použila v uplynulém roce nějaký systém umělé inteligence, jako například ChatGPT či Bard. Mladší respondenti, muži a lidé s vysokoškolským či vyšším odborným vzděláním používali AI více než ostatní skupiny.

Respondenti používali umělou inteligenci pro celou řadu aktivit. „Ukázalo se, že čeští dospělí využívali umělou inteligenci k vyhledávání tipů na zdravé recepty, pro korekturu textů, či pomoc s programováním. Rodiče například využívali ChatGPT ke generování pohádek pro své děti. Výjimkou přitom nebylo ani testování schopností a znalostí AI, kdy se lidé snažili systém nachytat při chybě,“ vysvětluje Natálie Terčová, výzkumnice z institutu IRTIS.

Asi třetina až polovina lidí, která použila v posledním roce AI, by byla ochotna ji použít k vyhledávání informací o zdraví v závislosti na typu informací. Nejvíce lidí by použilo AI k vyhledávání informací o zdravém stravování (48 %), nejméně pro diagnózu nemoci (32 %). „Jednou z možných příčin zdráhání se využití AI k vyhledávání informací o nemocech mohou být například obavy ohledně ochrany svého soukromí a citlivých zdravotních údajů,“ uvádí Terčová. Výzkum dále ukázal, že přesto, že jsou lidé ochotní využít AI k vyhledávání informací o zdraví, neznamená to automaticky, že těmto informacím věří. Například pouze 27 % těch, kteří "spíše souhlasí" s tím, že by použili AI k vyhledávání informací o diagnóze nemoci, by věřili těmto doporučením. Naopak více jak polovina lidí, kteří dosud AI nepoužili, uvedla, že by nevěřila doporučením vygenerovaným umělou inteligencí. Nedůvěra v doporučení AI ohledně zdraví také mírně narůstá s věkem.

„V tomto výzkumu jsme se soustředili na pozitivní stránky využívání umělé inteligence v kontextu zdraví, záměrně jsme se nezabývali možnými riziky. Poměrně nízká důvěra ve zdravotní informace poskytované AI nicméně taktéž upozorňuje na možná rizika, kterým je mimo jiné aktuální nízká důvěryhodnost a častá nepřesnost poskytovaných informací,“ dodává David Šmahel z institutu IRTIS. Teprve budoucí rozvoj umělé inteligence ukáže, nakolik budou technologie umělé inteligence užitečné v oblasti zdraví a získávání informací o zdraví.

Celý výzkumný report je zde: https://irtis.muni.cz/media/3619912/ai-report_final.pdf

Radim Sajbot, Tiskový mluvčí Masarykovy univerzity

Rektorát, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, M: +420 602 521 182, E: sajbot@rect.muni.cz, www.muni.cz